

основі почерпнуті з європейської культури. Головні з них – верховенство права, економічна і політична конкуренція. При цьому, реформа регіонального розвитку торує, по суті, найкоротший шлях виходу з кризи, зміцнення економічної бази та підвищення конкурентоспроможності регіонів.

Список літератури:

1. Glaesar E.L Growth in cities / [Glaesar E.L., Kallal H.D., Scheinkman J.A., Shleifer A]. – “Journal of Political Economy”, 1992. – №100. – P. 1126 – 1152.
2. Glaesar E.L. Cities, information and economic growth / Glaesar E.L. // Cityscape. – 1994. – №1. – P. 9 – 14.
3. Strategies for Creative Spaces: Lessons Learned [Electronic source] / Evans G., Ford J., Gertler M.S., Tesolin L., Weinstock S. // London Development Agency. – 2006. Mean of access: <http://www.citiesinstitute.org/projects/creative-spaces-strategies-for-creative-cities.cfm>
4. Nordic city regions in the creative class debate – putting the creative class thesis to a test / [Andersen K.V., Hansen H.K., Isaksen A., Raunio M.] – “Industry and Innovation”. 2010. – №17 – P. 215 – 240.

Олександра ЛИННИК

Львівська комерційна академія

ІНФЛЯЦІЙНІ ЕФЕКТИ ЗОВНІШНЬОГО ДЕРЖАВНОГО БОРГУ УКРАЇНИ

Вважається, що помірне збільшення зовнішнього боргу, що супроводжується високою динамікою економічного зростання завдяки продуктивним капіталовкладенням, не сприяє виникненню макроекономічних дисбалансів. Зокрема, продуктивний вклад урядових витрат може значно підвищити продуктивність робочої сили і таким чином призвести до економії витрат фірм настільки, що фіскальний шок знижує інфляцію. В цьому випадку активний центральний банк має можливість для зниження номінальної відсоткової ставки достатньо, щоб знизити реальну ставку, так що приватне споживання зростає [1]. Однак, за умови стрімкого нарощення зовнішньої державної заборгованості зростає ймовірність інфляції, погіршення поточного рахунку та девальвації обмінного курсу, що в сукупності підвищує ризик дефолту [2]. Більше того, відкладання рішення щодо дефолту провокує ситуацію гіперінфляції [3].

Девальвація під тиском зовнішнього боргу має ряд пагубних для економіки наслідків. В особливості, в країні, що розвивається за умови, що значна частка боргу належить уряду або гарантована урядом та номінована в іноземній валюті, девальвація обмінного курсу може призвести до сильного інфляційного тиску [4]. Вплив зростання суми заборгованості на інфляційні очікування лише підсилює цю динаміку.

Уряди у країнах із слабо розвинутим ринком облігацій прибігають до монетизації урядового боргу через продаж облігацій центральному банку. Як результат, емпіричні дослідження знаходять зв'язок між фіскальним дефіцитом та інфляцією у країнах із низьким доходом, але несистематичний зв'язок у країнах із високим доходом [5]. Подібні результати знаходимо у дослідженні К.Рейнхарт та К.Рогоффа, де відсутній причинний зв'язок між інфляцією та державним боргом для групи розвинутих країн (хоча виявлений незначний вплив рівня боргу до ВВП на інфляцію у деяких країнах, наприклад, США). Однак, це не справджується для країн, що розвиваються, де рівень інфляції підвищується разом із зростанням державного боргу [6]. Зовнішній борг є тим менш інфляційним, чим більш розвинуті фінансові ринки [7]. Характерною особливістю цього механізму є те, що попередні банківської і боргової криз, спровокованих, як наголошують вчені, зростанням внутрішнього кредитування, та виникнення гіперінфляції, композиція боргу зміщується на користь короткострокової заборгованості. Це в свою чергу лише погіршує ситуацію.

В Україні грошова маса у 2014 році зросла на 44,851 млрд. грн., або на 4,9%, – до 953,846 млрд. грн., монетарна база – на 8,5%, або на 26,055 млрд. грн., – до 333,194 млрд. грн. НБУ протягом 2014 року шляхом викупу державних облігацій, перерахування свого прибутку і витрачання валюти з резервів профінансував витрати держбюджету і платежі НАК «Нафтогаз України» на 175 млрд. грн. Наголошувалось, що монетизація держборгу

Нацбанком була вимушеним і безальтернативним кроком, оскільки одержані кредити від міжнародних організацій були спрямовані на погашення колишніх боргів [8], а сукупний державний і гарантований борг України за підсумками 2014 року досяг 71,5% ВВП.

Згідно інформації Держстату, інфляція в січні 2015р. зросла до 28,5% проти січня 2014р., хоча іноземні видання наголошують на значно вищих її показниках, а саме – 272% у річному вираженні [9]. Запровадження плаваючого валютного курсу С.Кубівим у квітні 2014р. забезпечило стрімке знецінення грошової одиниці та підвищення загального рівня цін, що в свою чергу було підсилено спекулятивними атаками на валютному ринку. За таких умов обслуговувати зовнішні зобов'язання стає вкрай важко, основною валютою яких станом на 01.10.2014 р. залишався долар США (78,3%). Плаваючий курс як механізм потребує адекватного таргетування інфляції, який, однак, перенесено на 2015 р. Спроба боротися в таких умовах з високою інфляцією підвищенням облікової ставки НБУ може не лише не скорегувати, але більше того – погіршити кризове становище України.

Загалом, ситуація в Україні виглядає тривожною. Вільне плавання грошової одиниці на фоні скорочення валютних резервів, хронічного дефіциту бюджету та рекордного зовнішнього державного боргу, відтоку капіталу та погіршення поточного рахунку призвело до стрімкої девальвації гривні та інфляції. Стандартні інструменти подолання інфляції, як от підвищення облікової ставки, стають неможливими через значну державну заборгованість та спад ВВП.

Список літератури:

1. Linnemann L., Schabert A. Productive Government Expenditure in Monetary Business Cycle Models. Discussion Paper No. TI 2005-053/2. – Amsterdam: Tinbergen Institute, 2005. – 22p.
2. Шевчук В.О. Макроекономічні ризики прискореної акумуляції зовнішнього боргу в економіці України / В.О.Шевчук // Стратегічні пріоритети. – 2009. - №2(11). – С.159–166.
3. Uribe M. A Fiscal Theory of Sovereign Risk. ECB Working Paper No. 187. – Frankfurt am Main: ECB, 2003. – 28p.
4. Dornbusch R. External debt, budget deficits and disequilibrium exchange rates. Working Paper No. 1336. – Washington: NBER, 1984. – 38 p.
5. Catao L., Terrones M.E. Fiscal Deficits and Inflation. IMF Working Paper No. WP/03/65. – Washington: IMF, 2003. – 32p.
6. Reinhart C.M., Rogoff K.S. Growth in a time of debt. Working Paper No. 15639. – Washington: NBER, 2010. – 25 p.
7. Karakaplan M.U. The conditional effects of external debt on inflation / M.U. Karakaplan // Journal of Social and Economic Research. – 2009. – Vol.9 – 17. – P.203–217.
8. Монетарна база в січні знизилася на 1,9%, грошова маса - на 2,3%. – 19.02.2015. – Інформаційне агентство Уніан. Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://economics.unian.ua/finance/1046045-monetarna-baza-v-sichni-znizilasya-na-19-groshova-masa-na-23.html>
9. O'Brien M. Ukraine unofficially has 272 percent inflation. – March 1. – Online resource. – Way of access: <http://www.washingtonpost.com/blogs/wonkblog/wp/2015/03/01/ukraine-unofficially-has-272-percent-inflation/>

Мар'яна ЛІФАНОВА

Тернопільський національний економічний університет

МІЖНАРОДНІ ФІНАНСОВІ ЦЕНТРИ ТА ЇХ РОЛЬ В СВІТОВІЙ ЕКОНОМІЦІ

У структурі фінансової глобалізації важливе місце займає глобалізація фінансового сектору, що призвело до об'єднання національних ринків капіталу в єдиний інвестиційний простір, коли заощадження окремих країн шукають прибуткового розміщення по всьому світу. Конкуренція за фінансові ресурси стає глобальною. При цьому, завдяки активному процесу сек'юритизації, зростають масштаби світових фінансових потоків. Стрімкий розвиток фінансового сектору, що створює значну додану вартість і зростання доходів, посилює конкуренцію окремих міст за отримання статусу міжнародних фінансових центрів (МФЦ).